

**SOSNOVSKIO BARŠČIO (*HERACLEUM SOSNOWSKYI*) NAIKINIMO  
VEIKSMŲ PLANAS**

**ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJA**

**ATASKAITA**

**Dr. Zigmantas Gudžinskas**

Ataskaita parengta vadovaujantis 2025 m. spalio 23 d.  
sutartimi Nr. S-730.

Paslauga teikiama pagal individualios veiklos pažymą  
Nr. 921013

**SOSNOVSKIO BARŠČIO (*HERACLEUM SOSNOWSKYI*) GAUSOS  
REGULIAVIMO ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE  
2026–2029 METŲ VEIKSMŲ PLANAS**

Širvintų rajono savivaldybės administracija

**I SKYRIUS**  
**SOSNOVSKIO BARŠČIO POPULIACIJOS, TERITORIJOS BŪKLĖS APRAŠYMAS IR**  
**ĮVERTINIMAS**

**Sosnovskio barščio augaviečių lokacija ir užimamas plotas Teritorijoje**

Sosnovskio barščio (*Heracleum sosnowskyi*) gausos reguliavimo 2026–2029 m. Veiksmų plano teritorija (toliau – Teritorija) yra Vilniaus apskrities Širvintų rajono savivaldybėje. Teritorijoje esančios Sosnovskio barščio augaviečių ribos sutampa su Širvintų rajono savivaldybės administracijos ribomis. Iš viso 2025 m. rudens duomenimis Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje Sosnovskio barščiai nustatyti 14 valstybinėje ir privačioje žemėje esančiose augavietėse, kurios užima 10,15 ha. Planuojamos naikinti Sosnovskio barščio augavietės pateiktos 1 ir 2 lentelėse. Lentelėse pateikti duomenys apie kiekvienos augavietės lokalizaciją, nurodoma seniūnija, 2025 m. nustatytas užimtas plotas, augavietės koordinatės, esamas žemės valdytojas ir (ar) naudotojas, unikalūs sklypų numeriai, esminis augavietės aplinkos apibūdinimas.

Naikinimui parinkta 14 augaviečių, kurios užima 10,15 ha plotą. Augavietės sunumeruotos (1 lentelėje, 2 lentelėje ir priedo schemose) eilės tvarka.

**1 lentelė. Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje esančių Sosnovskio barščio naikintinų augaviečių sąrašas.**

Augavietės kodas	Augavietės vieta	Plotas (ha)	Augavietės koordinatės LKS-94	Žemės valdytojas, naudotojas	Augavietės apibūdinimas
1	Bagaslaviškis, Kaštonų g. 6	0,38	X 6104173; Y 549208	Privati	Gyvenama teritorija
2	Bagaslaviškis, Liepų g. 11	0,24	X 6104319; Y 549351	Valstybinė	Gyvenama teritorija
3	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,18	X 6098799; Y 541913	Valstybinė	Pakelė
4	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,18	X 6098399; Y 541771	Valstybinė	Pakelė
5	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,15	X 6098208; Y 541704	Valstybinė	Pakelė
6	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	1,47	X 6098231; Y 541554	Privati	Melioracijos griovys
7	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,10	X 6098027; Y 541636	Valstybinė	Pakelė
8	Jauniūnų sen., Medžiukai, Klonėnų g.,	0,82	X 6085572; Y 567708	Valstybinė	Pakelė, krūmynai
9	Musninkai, šalia senųjų žydų kapinių	1,00	X 6089797; Y 554220	Valstybinė	Pieva, pakrūmės
10	Musninkai, Musės pakrantės	0,45	X 6089678; Y 554139	Privati	Pieva, pakrūmės, upės pakrantės
11	Musninkai, Musės pakrantės ties Rusokais	1,30	X 6089690; Y 553929	Privati	Pakrūmės, krūmynai, upės pakrantės
12	Musninkai, Musės pakrantės ties Barboros g.	1,26	X 6089881; Y 553474	Privati	Pakrūmės, krūmynai, upės pakrantės
13	Musninkai, Musės pakrantės ties Čiobiškio g.	1,15	X 6089720; Y 552998	Privati	Pakrūmės, krūmynai, upės pakrantės
14	Musninkai, Musės pakrantės	1,47	X 6089632;	Privati	Pakrūmės,

Augavietės kodas	Augavietės vieta	Plotas (ha)	Augavietės koordinatės LKS-94	Žemės valdytojas, naudotojas	Augavietės apibūdinimas
	ties Virvyčiais		Y 552879		krūmynai, upės pakrantės
	<b>Iš viso</b>	<b>10,15</b>			

**2 lentelė. Sosnovskio barščio naikintinų augaviečių, esančių valstybės ir privačios nuosavybės teisėmis priklausančioje žemėje, charakteristikos**

Augavietės kodas	Augavietės vieta	Plotas (ha)	Augavietės koordinatės LKS-94	Sklypo unikalus numeris	Sosnovskio barščių gausumas (balais)
1	Bagaslaviškis, Kaštonų g. 6	0,38	X 6104173; Y 549208	890300040151	7
2	Bagaslaviškis, Liepų g. 11	0,24	X 6104319; Y 549351	Nesuformuotas (patikėtinis Savivaldybė)	5
3	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,18	X 6098799; Y 541913	Nesuformuotas (patikėtinis NŽT)	4
4	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,18	X 6098399; Y 541771	Nesuformuotas (patikėtinis NŽT)	5
5	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,15	X 6098208; Y 541704	Nesuformuotas (patikėtinis NŽT)	5
6	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	1,47	X 6098231; Y 541554	893500040057 893500040061 893500040069 893500040006	8
7	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,10	X 6098027; Y 541636	Nesuformuotas (patikėtinis NŽT)	5
8	Jauniūnų sen., Medžiukai, Klonėnų g.,	0,82	X 6085572; Y 567708	890500020019 (1/2 patikėtinis NŽT) Nesuformuotas (patikėtinis NŽT)	6
9	Musninkai, šalia senųjų žydų kapinių	1,00	X 6089797; Y 554220	Nesuformuotas (patikėtinis Savivaldybė)	5
10	Musninkai, Musės pakrantės ties Kaukiškiu	0,45	X 6089678; Y 554139	440052253553 440052112631 440016676012	6
11	Musninkai, Musės pakrantės ties Rusokais	1,30	X 6089690; Y 553929	440003203421 440018523432 440007876137	4
12	Musninkai, Musės pakrantės ties Barboros g.	1,26	X 6089881; Y 553474	440030836938 440030837657 440001855058 440003125788 440003125779	4
13	Musninkai, Musės pakrantės ties Čiobiškio g.	1,15	X 6089720; Y 552998	894200010003 440007318665	4

Augavietės kodas	Augavietės vieta	Plotas (ha)	Augavietės koordinatės LKS-94	Sklypo unikalus numeris	Sosnovskio barščių gausumas (balais)
14	Musninkai, Musės pakrantės ties Virvyčiais	1,47	X 6089632; Y 552879	440057255897 440021974914 440007994330 897200020035	4
	<b>Iš viso</b>	<b>10,15</b>			

### Teritorijos ir Tvarkymo plano teisinis reglamentavimas ir svarba

Teritorija, kuriai parengtas veiksmų planas, yra Širvintų rajono savivaldybės administracijos valdomoje teritorijoje. Tvarkymo planas parengtas vadovaujantis invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 352 „Dėl introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo“ II skyriaus „Invazinių rūšių kontrolė ir naikinimas“ reikalavimais ir „Kenksmingų žmogaus sveikatai invazinių rūšių augalų naikinimo metodika“.

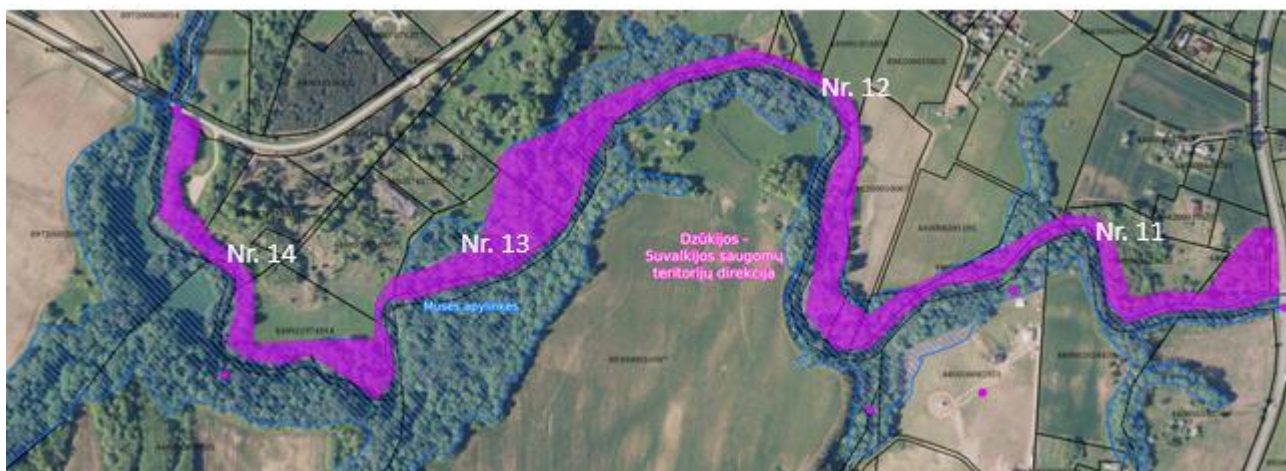
Teisės aktai, reglamentuojantys planuojamą veiklą įgyvendinant Veiksmų planą:


- Sosnovskio barštis (*Heracleum sosnowskyi* Manden.) yra invazinė augalų rūšis Lietuvoje ir Europos Sąjungoje, įrašytas į: Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašą, kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. D1-433; Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių sąrašą, kuris patvirtintas 2016 m. liepos 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2016/1141;
- Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas;
- Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas;
- Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 352 „Dėl introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo“, nustatyti invazinių rūšių, įrašytų į Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. D1-433 „Dėl invazinių Lietuvoje rūšių sąrašo patvirtinimo“, gausos reguliavimo, kontrolės ir naikinimo reikalavimai;

Teritorijoje naikinti šias augavietes pasirinkta todėl, kad Sosnovskio barščio populiacijos juose yra labai gyvybingos ir sparčiai plinta bei kelia grėsmę žmonių sveikatai bei natūralioms ekosistemoms.

Sosnovskio barščių inventorizacijos Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje metu pastebėta, kad šie invaziniai augalai kol kas nėra plačiai paplitę, tačiau gana sparčiai plinta į naujas teritorijas, labiausiai Musės upės pakrantėse ties Musninkais. Svarbu tai, kad šios teritorijos (tvarkymo plotai Nr. 11 – Nr. 14) patenka į Buveinių apsaugai svarbias teritorijas (BAST) – Musės apylinkės (identifikavimo kodas: 1000000000651, vietovės kodas: LTSIR0012) (1 pav.). Ši BAST įsteigta 2023 m. kovo 9 d. (LR aplinkos ministro 2023-03-08 įsakymas Nr. D1-66 (TAR, Nr. 4143)) priklauso Natūra 2000 tinklui. Steigimo tikslas: šienaujamos mezofitų pievos (6510), plačialapių ir mišrūs miškai (9020), griovų ir šlaitų miškai (9180).

### 1 pav. Tvarkymo plotai Nr. 11 – Nr. 14 Natūra 2000 teritorijoje



 Saugomos teritorijos

 Tvarkymo plotai

Jeigu nebus nedelsiant imtasi Sosnovskio barščių naikinimo priemonių, jie per kelerius metus gali išplisti į dar didesnius plotus ir tada naikinimui prireiks kelis kartus daugiau lėšų.

### **Žemės nuosavybė ir naudojimas teritorijoje**

Augavietės dažniausiai yra nedirbamose, apleistose valstybei ir privatiems asmenims priklausančiose žemėse, pievose, pakelėse ir miškų pakraščiuose, vandens telkinių pakrančių krūmynuose. Žemės sklypų savininkai ir (ar) valdytojai yra Širvintų rajono savivaldybė (Savivaldybė), Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (NŽT), privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys.

### **Sosnovskio barščio populiacijų būklė augavietėse**

Sosnovskio barštis Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje užregistruotose augavietėse išplitęs nevienodai, skiriasi ir jo gausumas. Dalyje mažų augaviečių Sosnovskio barščiai auga pavieniui arba mažomis grupėmis, jie dengia nuo 5 proc. iki 20 proc. ploto. Dalyje augaviečių Sosnovskio barščiai sudaro ištisus ir labai tankius sąžalynus arba tokie sąžalynai pasklidę augavietėse ir dengia nuo 50 proc. iki 95 proc. Ištisiniai sąžalynai yra kompaktiški ir paprastai užima mažesnę plotą, o kur individai auga padrikai – augaviečių plotas didesnis. Vidutinis subrendusių ir pribrežtančių augalų tankumas vertintose augavietėse siekia nuo 10 iki 50 individų 10 m<sup>2</sup>.

Kai kurios Sosnovskio barščio augavietės yra apaugusios krūmais, medžiais (ne miške), apaugusiose augavietėse įsikūrusios kalvotame reljefe, šlaituose, pakelės apsauginėse juostose, pamiškėse, miškuose, urbanizuotose teritorijose, po elektros perdavimo linijomis, vandens telkinių pakrantėse, todėl daug kur naikinant šiuos augalus neįmanoma naudoti technikos.

### **Sosnovskio barščio keliamos grėsmės ir naikinimo būtinybė**

Sosnovskio barštis yra invazinė rūšis, kuri daro stiprų neigiamą poveikį ekosistemoms, pridaro ekonominės žalos ir kenkia žmonių sveikatai. Teritorijoje esančios Sosnovskio barščio augavietės yra potencialūs invazijų židiniai, iš kurių augalai sparčiai plinta į kitas vietas. Augalas užima naujus pievų, krūmynų, pamiškių ir miškų plotus bei išstumia natūraliai susiformavusias bendrijas arba jas visai sunaikina. Barščio augavietėse vizualiai matoma maža augalų rūšių įvairovė, nes dauguma vietinių rūšių visiškai išstumtos. Augalų bendrijos degraduoja, keičiasi kraštovaizdis, susidaro žmonių sveikatai pavojinga gamtinė aplinka, nes Sosnovskio barščio sultys, patekusios ant odos, sukelia stiprius nudegimus, susidaro pūslės ir sunkiai gyjančios žaizdos. Dėl aplinkosauginių ir žmogaus sveikatos apsaugos priežasčių, Sosnovskio barščio augavietes būtina kontroliuoti ir

visiškai sunaikinti, kad augalas dar labiau neišplistų rajono savivaldybės teritorijoje ir nesukeltų didelių aplinkosaugos ir žmonių saugumo problemų.

## II SKYRIUS VEIKSMŲ PLANO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Veiksmų plano tikslas – Sosnovskio barščio individų gausumą naikinamose populiacijose sumažinti 99 proc. Pirmaisiais priemonių įgyvendinimo metais individų gausumą augavietėse sumažinti iki 50 proc., antraisiais – iki 70 proc., trečiaisiais – iki 80 proc., ketvirtaisiais – iki 95 proc. Siekiamybė – per 4 metų veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpį visiškai sunaikinti Sosnovskio barščius (100 proc.) naikinamose augavietėse.

Veiksmų plano tikslui pasiekti keliami uždaviniai:

1. Reguluoti Sosnovskio barščio populiacijas augavietėse cheminėmis (herbicidais) ir mechaninėmis naikinimo priemonėmis (augalus pjaunant ir iškasant) bei sustabdyti augalų plitimą į naujas teritorijas;
2. Stebėti Veiksmų plano priemonių taikymo poveikį Sosnovskio barščio populiacijų būklei augavietėse.

## III SKYRIUS VEIKSMŲ PLANO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

### Veiksmų plano priemonės

Priemonių, kuriomis siekiama įgyvendinti Sosnovskio barščių naikinimo Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje veiksmų plano tikslą ir uždavinius, įgyvendinimo planas, Veiksmų plano darbų atlikimo laikas ir sąlygos nurodomos 3 lentelėje. Informacija apie augavietes, kuriose turi būti įgyvendinamos Veiksmų plano priemonės, pateikta 6 lentelėje.

Veiksmų plano priemonės neprieštarauja veiklai saugomose teritorijose ir kitiems teisės aktams, reglamentuojantiems aplinkos apsaugos ir tvarkymo režimą. Augavietėse nacionaliniu ir tarptautiniu mastu saugomų rūšių ar buveinių nenustatyta.

Sosnovskio barščio augaviečių naikinimo ir tvarkymo plotai apima valstybinės žemės valdytojo (patikėtinio) ir fizinių ar juridinių asmenų privačiai valdomą sklypus.

### 3 lentelė. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo planas 2026–2029 metais

Uždavinys	Priemonė	Atsakingas už priemonės vykdymą	Priemonės taikymo laikotarpis	Naikinami augaviečių plotai
1. Reguluoti Sosnovskio barščio populiacijas augavietėse cheminėmis (herbicidais) ir mechaninėmis priemonėmis	1.1. Naikinti ir kontroliuoti Sosnovskio barščio populiaciją cheminėmis priemonėmis	Paslaugų teikėjas* arba žemės savininkas	I–IV metai, kovo–gegužės mėn.	Nurodyti 6 lentelėje
	1.2. Sosnovskio barščių naikinimas nupjaunant nuo herbicidų nežuvusius augalus su žiedynais	Paslaugų teikėjas* arba žemės savininkas	I–IV metai, birželio ir rugpjūčio mėn.	Nurodyti 6 lentelėje
	1.3. Sosnovskio barščių naikinimas iškasant pavieniui augančius ar po cheminio naikinimo likusius pavienius individus	Paslaugų teikėjas* arba žemės savininkas	I–IV metai, gegužės–liepos mėn.	Nurodyti 6 lentelėje
	1.4. Naikinti ir kontroliuoti Sosnovskio barščio populiaciją pjaunant antžemines dalis	Paslaugų teikėjas* arba žemės savininkas	I–IV metai, birželio-rugsėjo mėn.	Nurodyti 6 lentelėje

2. Stebėti Veiksmų plano priemonių taikymo poveikį Sosnovskio barščio populiacijų būklei augavietėse.	2.1. Taikytų priemonių efektyvumo ir poveikio Sosnovskio barščio populiacijoms vertinimas augavietėse.	Samdytas ekspertas **	I–IV metai, balandžio–rugsėjo mėn.	Visi tvarkymo plotai
---	--	-----------------------	------------------------------------	----------------------

\* Viešąjį pirkimą laimėjęs asmuo – fizinis ar juridinis asmuo ir sudaręs paslaugų pirkimo sutartį su Pirkėju (Širvintų rajono savivaldybės administracija); \*\* Samdytas ekspertas.

## **Bendrieji reikalavimai Veiksmų plano priemonių įgyvendinimui**

Įgyvendinant Veiksmų planą turi būti vadovaujama „Kenksmingų žmogaus sveikatai invazinių rūšių augalų naikinimo metodika“, patvirtinta 2016 m. (atnaujinta 2023 m.; <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/gamtos-apsauga/invazines-rusys/>), kuri nustato šių augalų naikinimo būdus ir priemones.

Asmenys, dirbantys teritorijoje, apaugusioje kenksmingais žmogaus sveikatai invazinių rūšių augalais, privalo naudoti asmens apsaugos priemones. Visos kūno dalys privalo būti apsaugotos vandens nepralaidžiais sintetiniais drabužiais ir avalyne, būtina dėvėti pirštines ir apsaugines kaukes, akinius ir respiratorius. Baigus darbus, darbuotojai privalo saugotis, kad plika oda neprisiliestų prie augalų sultimis aptišusių drabužių, avalynės, įrankių. Asmenys privalo vengti liesti augalus, glaustis prie bet kurių jų dalių neapsaugotomis kūno vietomis.

**Augalų naikinimo laikas, tvarka ir būdai.** Sosnovskio barščio populiacijų naikinimo darbai pradedami ankstyvą pavasarį, vos prasidėjus augalų vegetacijai ir tęsiami iki rugpjūčio pabaigos, bet, atsižvelgus į meteorologines sąlygas, naikinimo laikotarpis gali apimti ir rugsėjo mėnesį. Teikiant paslaugą turi būti siekiama, kad augalai nespėtų sužydėti ir išbarstyti sėklų.

**Priemonė Nr. 1. Naikinti ir kontroliuoti Sosnovskio barščio populiaciją cheminėmis priemonėmis (I būdas). Priemonė per 4 metus (I–IV metais) įgyvendinama 4 kartus – po vieną kartą per metus.** Naikinimo laikotarpis: kovo–gegužės mėn.

Sosnovskio barščiai naikinami purškiant juos selektyvių herbicidų *Accurate 200 WG* ir *Nuance 75 WG* mišiniu, į kurį pridedama paviršiaus aktyviosios medžiagos *Kontakt*. Vienam Sosnovskio barščių sąžalynų hektarui reikia 200 l herbicidų tirpalo, pagaminto iš 20 g *Accurate 200 WG* ir 10 g *Nuance 75 WG* bei 100 ml *Kontakt* ir vandens. Sosnovskio barščius purškiant selektyviai (sunaudojama 2 litrai tirpalo/100 m<sup>2</sup>). Jeigu rinkoje nebus galimybės įsigyti nurodytų pavadinimų selektyvių herbicidų, jų vietoje reikia naudoti herbicidus, turinčius tas pačias veikliąsias medžiagas (*Nuance 75 WG* – tribenuron-metilas, 750 g/kg; *Accurate 200 WG* – metsulfuron-metilas, 200 g/kg).

**Priemonė Nr. 2. Sosnovskio barščių naikinimas nupjaunant nuo herbicidų nežuvusius augalus su žiedynais (II būdas).** Antruoju etapu augalai naikinami mechaniškai, siekiant sunaikinti visus augalus, kurie nuo herbicidų nežuvo ir kurie naikinimo metais išaugino žiedynus (populiacijose turi būti sunaikinti visi augalai su žiedynais). **Priemonė taikoma 4 metus (I–IV metais) ne mažiau kaip 8 kartus – po du kartus per vienerius metus.** Naikinimo laikotarpis: birželio pabaiga ir liepos vidurys. Jeigu plote buvo taikyta priemonė Nr. 1 (Naikinti ir kontroliuoti Sosnovskio barščio populiaciją cheminėmis priemonėmis), priemonės įgyvendinimo metais plote žolė (visi žoliniai augalai) arba tik barščių lapai negali būti pjaunami ištiesai anksčiau negu rugsėjo antroje pusėje (kol yra Sosnovskio barščio žaliuojančių lapų). Galima nupjauti tik herbicidų nepaveiktus individus (nukapoti stiebus su žiedynais). Herbicidų paveikti individai per visą augimo sezoną laipsniškai silpsta, pūva herbicidais paveikti lapai ir požeminės dalys, kol augalas žūsta. Nupjovus antžemines herbicidų paveiktas dalis, augalai gali atsigauti ir nežūti. Priklausomai nuo meteorologinių sąlygų, pakartotinis žydėjimas gali prasidėti ir rugpjūčio mėnesį. Todėl specialistas, įgyvendinantis priemonę Nr. 7 (Taikytų priemonių efektyvumo ir poveikio Sosnovskio barščio populiacijoms vertinimas augavietėse), gali rekomenduoti priemonę per vieną vegetacijos sezoną įgyvendinti tris ar daugiau kartų.

**Priemonė Nr. 3. Sosnovskio barščių naikinimas iškasant pavieniui augančius ar po cheminio naikinimo likusius pavienius individus (III būdas).** Po naikinimo cheminėmis priemonėmis likusius pavienius Sosnovskio barščių individus tikslingiau naikinti juos iškasant, negu kelis kartus per metus pjauti jų ataugančius žiedynus. Taip pat priemonė tinkama taikyti tais atvejais, kai augavietės nedidelės (auga pavieniai individai) arba yra mažas individų tankumas (ne daugiau kaip 2 individai 0.01 ha). Priemonė taip pat įgyvendinama vandens telkinių pakrantėse, prie takų ir šaligatvių, gyvenamųjų sodybų kiemuose, soduose ar kitose vietose, kuriose negalima naudoti cheminių naikinimo priemonių. Priemonė įgyvendinama du kartus per metus, kad būtų sunaikinti ne tik subrendę ir pribreštantys, bet ir vėliau išaugantys jauni Sosnovskio barščio individai. Taip garantuojama, kad kiekvienas likęs individas bus sunaikintas ir aplinka bus mažiau teršiama herbicidais. **Priemonė per 4 metus (I–IV metais) įgyvendinama ne mažiau kaip 8 kartus – po du kartus per vienerius metus.** Naikinimo laikotarpiai – gegužės ir liepos–rugpjūčio mėnesiai. Jeigu įgyvendinant pirmą kartą pavasarį nesunaikinami visi žydėti galintys individai, priemonę gali tekti kartoti dar ir birželio antroje pusėje. Todėl specialistas, įgyvendinantis priemonę Nr. 7 (Taikytų priemonių efektyvumo ir poveikio Sosnovskio barščio populiacijoms vertinimas augavietėse), gali rekomenduoti priemonę per vieną vegetacijos sezoną įgyvendinti tris kartus.

#### **Kvalifikaciniai reikalavimai paslaugų teikėjui, įgyvendinančiam priemonės Nr. 1–3:**

Sosnovskio barščio augaviečių naikinimo darbai pradami ankstyvą pavasarį, vos prasidėjus augalų vegetacijai, kai augalai pasiekia maždaug 30 cm aukštį. Teikiant paslaugą turi būti siekiama, kad augalai nespėtų sužydėti, ypač svarbu, kad nespėtų subrandinti ir išbarstyti sėklų.

Sosnovskio barščio augaviečių naikinimo darbai tęsiami be pertraukos ne mažiau kaip 4 metus. Vėliau ne mažiau kaip 5 metus augavietės, kuriose buvo taikomos naikinimo priemonės, turi būti prižiūrimos, t.y. turi būti periodiškai naikinami naujai dygstantys augalai. Augavietėse kasmet turi būti vykdomas taikytų priemonių efektyvumo ir poveikio vertinimas.

Pradedant vykdyti Veiksmų plano priemones, žemės sklypo, kurio teritorijoje bus vykdoma Veiksmų plano priemonė, valdytojas ir naudotojas apie konkrečios priemonės įgyvendinimą turi būti informuotas prieš 10 dienų iki darbų pradžios. Veiksmų plano įgyvendinimo metu turi būti siekiama, kad kiekvienais metais augalai nespėtų sužydėti, subrandinti ir išbarstyti sėklų.

#### **Reikalavimai paslaugos teikėjui, įgyvendinančiam priemonės Nr. 1–3:**

1. Turėti akredituotos įstaigos augalų apsaugos mokymo programos (Augalų apsaugos produktų profesionaliųjų naudotojų kvalifikacijos tobulinimo mokymo programa, kodas – 296162003 arba kodas 296162067) baigimo pažymėjimą (pateikti kopiją), išduotą įmonės vadovui ar įmonėje dirbančiam juridinio asmens darbuotojui.
2. Turi laikytis sveikatos apsaugos, darbų saugos ir aplinkosauginių reikalavimų, nepažeisti trečiųjų asmenų interesų, pažeidus – kompensuoti padarytus nuostolius.
3. Paslaugų teikimo metu pildyti augalų apsaugos produktų naudojimo apskaitos žurnalą ir naudoti Lietuvoje leidžiamas chemines medžiagas.
4. Suteikus paslaugas, pateikti Užsakovui cheminių medžiagų naudojimo žurnalą ir naudotų cheminių medžiagų saugos duomenų lapą.
5. Sudarius paslaugų teikimo sutartį, neperleisti paslaugos teikimo tretiesiems asmenims.
6. Asmenys, dirbantys teritorijoje, apaugusioje kenksmingais žmogaus sveikatai invazinių rūšių augalais, privalo turėti asmens apsaugos priemones. Visos kūno dalys privalo būti apsaugotos vandens nepraleidžiančiais sintetiniais drabužiais ir avalyne, būtina dėvėti pirštines ir apsaugines kaukes, akinius ir respiratorius. Baigus darbus, darbuotojai privalo saugotis, kad plika oda neprisiliestų prie augalų sultimis aptišusių drabužių, avalynės, įrankių. Asmenys privalo vengti liesti augalus, glaustis prie bet kurių jų dalių neapsaugotomis kūno vietomis.

Įgyvendinant priemones darbus organizuoja ir prižiūri Užsakovas. Plano priemonės turi būti vykdomos etapais, t.y. I, II, III ir IV metais.

**Priemonė Nr. 4. Taikytų priemonių efektyvumo ir poveikio Sosnovskio barščio populiacijoms vertinimas augavietėse.** Teritorijoje (visose Sosnovskio barščio populiacijose arba tvarkymo plotuose) stebimas ir vertinamos įgyvendintos Veiksmų plano priemonės: įvertinama gamtinių buveinių būklė ir taikytų priemonių efektyvumas. Augaviečių būklė vertinama įgyvendinus kiekvieną Sosnovskio barščio gausos reguliavimo Veiksmų plano priemonę.

**Kvalifikaciniai reikalavimai paslaugų teikėjui, įgyvendinančiam priemonę Nr. 4:**

Sosnovskio barščio populiacijos reguliavimo poveikį gamtinių buveinių atsikūrimui turi vertinti kvalifikuotas samdytas ekspertas (botanikas, ekologas arba augalų apsaugos specialistas). Atlikęs vertinimą, ekspertas parengia ataskaitą (vertinimo aktą) su buveinės būklės ir Sosnovskio barščio populiacijos pokyčių analize. Vertintojas taip pat turi pateikti rekomendacijas, kaip toliau naikinti ir kontroliuoti invazinę rūšį konkrečioje augavietėje, tikslinti arba keisti Veiksmų plano priemones arba jų taikymo intensyvumą. **Priemonė bus įgyvendinama ne mažiau kaip du kartus per metus (I–IV metais).** Darbo laikotarpis – balandžio–rugsėjo mėnesiai.

### **Veiksmų plano priemonių aprašymas**

**Priemonė Nr. 1. Naikinti ir kontroliuoti Sosnovskio barščio populiaciją cheminėmis priemonėmis.**

Sosnovskio barščių naikinimas cheminėmis priemonėmis yra gana efektyvus ir palyginti nebrangus kontrolės ir naikinimo būdas. Naudojant selektyvius herbicidus, sunaikinami ne visi vietiniai augalai, todėl po purškimo tais pačiais metais buveinėse atsikuria žolinių augalų danga, kuri kliudo naujiems Sosnovskio barščiams įsikurti arba vietiniai augalai nustelbia jų daigus.

Sosnovskio barščiai naikinami purškiant juos selektyvių herbicidų *Accurate 200 WG* ir *Nuance 75 WG* mišiniu, į kurį pridedama paviršiaus aktyviosios medžiagos *Kontakt*. Vienam Sosnovskio barščių sąžalynų hektarui reikia 200 l herbicidų tirpalo, pagaminto iš 20 g *Accurate 200 WG* ir 10 g *Nuance 75 WG* bei 100 ml *Kontakt* ir vandens. Sosnovskio barščius purškiant selektyviai, sunaudojama 2 l tirpalo/100 m<sup>2</sup>. Jeigu rinkoje nebus galimybės įsigyti nurodytų pavadinimų selektyvių herbicidų, jų vietoje reikia naudoti herbicidus, turinčius tas pačias veikliąsias medžiagas (*Nuance 75 WG* – tribenuron-metilas, 750 g/kg; *Accurate 200 WG* – metsulfuron-metilas, 200 g/kg).

Herbicidų veikliosios medžiagos lengvai išsiplauna į gruntinius vandenis, todėl būtina griežtai laikytis leidžiamų normų. Sosnovskio barščiai rankiniu purkštuvu purškiami pavasarį – kovo–gegužės mėn. (atsižvelgus į meteorologines sąlygas ir augalų vegetacijos laiką). Širvintų rajono savivaldybės sąlygomis, dėl sudėtingos sklypų konfigūracijos, želdinių išsidėstymo, reljefo ypatybių ir esant būtinybei užtikrinti aplinkos saugumą, naudoti traktorinius purkštuvus galima tik dalyje tvarkymo plotų. Sosnovskio barščiai turi būti purškiami tada, kai jų lapai išaugę iki 10–15 cm aukščio (optimalu), bet ne aukštesni kaip 30 cm aukščio, o iš sėklų išaugę daigai yra 2–5 cm aukščio. Tikslų purškimo laiką būtina nustatyti pagal kiekvienų metų meteorologines sąlygas ir augalų išsivystymą. Jeigu prieš purškimą Sosnovskio barščių lapai yra aukštesni kaip 30 cm, juos būtina nupjauti ir augalus herbicidų tirpalu apdoroti tik tada, kai atžėlę lapai vėl išauga iki 10–15 cm aukščio. Herbicidus reikia purkšti saulėtą ir ramią dieną, kai vėjo greitis mažesnis negu 5 m/s, o vidutinė paros oro temperatūra daugiau kaip +10 °C.

Būtina pažymėti, kad herbicidų efektyvumas didesnis saulės gerai apšviestose buveinėse, o šalia medžių, pakrūmėse ar kitokiose vietose, kurių apšviestumas prastesnis arba dirvožemis labai drėgnas, herbicidų efektyvumas gerokai mažesnis.

Priemonė įgyvendinama kovo–gegužės mėnesiais, penkerius metus iš eilės, tvarkymo plotuose, nurodytuose 5 lentelėje. Daugumoje tvarkymo plotų turi būti purškiama rankiniu purkštuvu, nes naudoti traktorinius purkštuvus neįmanoma dėl sudėtingo reljefo, krūmynų, statinių ar kitų kliūčių. Priemonė įgyvendinama 2026–2029 m. Įgyvendinus Veiksmų plane numatytas priemones, ji turėtų būti taikoma ir pasibaigus projekto laikotarpiui bent 5 metus – nuo 2030 m. iki 2034 m., arba, jeigu išdygsta tik pavieniai individai, turi būti taikoma priemonė Nr. 3.

## **Priemonė Nr. 2. Sosnovskio barščio naikinimas nupjaunant nuo herbicidų nežuvusius augalus su žiedynais.**

Pjaunami tikrai Sosnovskio barščio individai, kurie nežuvo apdorojant herbicidais ir išauginę stiebą su žiedynais. Augavietėse turi būti sunaikinti visi augalai su žiedynais, kad neperžydėtų ir neišbarstytų sėklų. Nežydinčių individų pjauti nereikia. Pjaunama rankine krūmapjove arba žoliapjove, kuri nesmulkina žolės. Pjaunama augalo žolė negali būti smulkinama dėl darbuotojų saugumo, nes smulkinant iš sultingų stiebų susidaro daug aerozolių, kurie gali pakliūti į dirbančių ar netoliese esančių žmonių kvėpavimo takus, ant akių ir burnos gleivinių, nusėsti ant odos ir sukelti nudegimus. Tinkamiausias laikas pirmą kartą pjauti nuo herbicidų nežuvusius Sosnovskio barščio individus yra birželio antrasis dešimtadienis, bet ne vėliau kaip iki liepos 10 d. Nupjovus žiedynus, tame pačiame plote antrą kartą priemonę reikia įgyvendinti praėjus mėnesiui, maždaug rugpjūčio pradžioje, nes gyvybingi individai dažnai išaugina naujus žiedynus, kurie gali subrandinti sėklas. Antrą kartą tais pačiais metais reikia žiedynus pjauti nuo rugpjūčio pradžios iki rugpjūčio vidurio. Esant poreikiui, Sosnovskio barščiai gali būti dar kartą pjaunami rugsėjo viduryje.

Kiekvienas asmuo, pjaunantis Sosnovskio barščius jais užkrėstuose plotuose, privalo būti informuotas apie šių augalų keliamą grėsmę sveikatai, supažindintas su apsisaugojimo nuo neigiamo poveikio būdais, aprūpintas visomis būtinomis asmens apsisaugojimo priemonėmis (neperšlampami drabužiai, avalynė, pirštinės, respiratorius, akiniai) ir visus darbus vykdyti tik dėvėdamas apsauginius drabužius, respiratorių ir apsauginius akinius. Darbuotojai turi vengti liesti augalus, glaustis prie jų drabužiais ar apsaugos priemonėmis neapsaugotomis kūno vietomis. Baigus darbą, reikia saugotis, kad plika oda neprisiliestų prie augalų sultimis aptiškusių drabužių, avalynės, įrankių. Darbus patariama vykdyti debesuotą, bet ne lietingą dieną ir kai nuo augalų jau nukritusi rasa.

Priemonė įgyvendinama 2026–2029 m. Įgyvendinus Veiksmų plane numatytas priemones, ji turėtų būti taikoma ir pasibaigus projekto laikotarpiui bent 5 metus – nuo 2030 m. iki 2034 m. Jeigu po naikinimo lieka mažai Sosnovskio barščio individų (ne daugiau kaip 2 individai 0.01 ha), rekomenduojama per priežiūros laikotarpį taikyti priemonę Nr. 3.

## **Priemonė Nr. 3. Sosnovskio barščių naikinimas iškasant pavieniui augančius ar po cheminio naikinimo likusius pavienius individus**

Priemonė taikoma Sosnovskio barščius naikinant mažuose plotuose, užimančiuose ne daugiau 0,20 ha ir juose yra mažai individų (paprastai ne daugiau kaip 2 individai 0,01 ha). Metodas taip pat tinkamas taikyti didesniuose plotuose, kuriuose bent dvejus metus iš eilės buvo įgyvendintos cheminės naikinimo priemonės ir yra likę mažai individų. Priemonė taip pat turėtų būti taikoma tais atvejais, kai Sosnovskio barščiai naikinami gyvenamųjų sodybų kiemuose, soduose ar kitose vietose, kuriose, dėl žmonių saugumo, negalima naudoti cheminių naikinimo priemonių. Priemonė taip pat taikoma Sosnovskio barščiams naikinti vandens telkinių apsaugos zonoje.

Subrendę ir pribręstantys Sosnovskio barščiai kasami pavasarį, kai jų lapai būna ne daugiau kaip 30–50 cm aukščio (geriausia iki 20 cm aukščio), paprastai nuo balandžio vidurio ar gegužės pradžios, tačiau priklausomai nuo meteorologinių sąlygų, laikas gali būti kitoks. Pakartotinai augalai tose pačiose teritorijose tais pačiais metais kasami liepos–rugpjūčio mėnesiais, kai paauga iki tol buvę nepastebimi jauni individai.

Kasant Sosnovskio barščius, kastuvą į žemę smeigiamas 10–15 cm atstumu nuo augalo įstrižai augalo šaknims (maždaug 45° kampu) ir jos pakertamos maždaug 5–10 cm gylyje. Suėmus augalą už lapų, jis su šaknimis ištraukiamas iš žemės. Ant šaknų esantis dirvožemis nupurtomas, kasimo vieta užlyginama kastuvu, o pakelta velėna prispaudžiama kastuvu arba koja. Iškastai ir surinkti Sosnovskio barščiai turi būti išnešti iš tvarkymo ploto. Juos galima sukrauti į krūvas, uždengti juoda plastikine plėvele ir supūdyti. Pakelėse, upių pakrantėse ir kitose vietovėse (ne sodybų aplinkoje) iškastus ir surinktus Sosnovskio barščius rekomenduojama dėti į tamsius didelius

plastikinius maišus, kad būtų lengviau ir saugiau juos tvarkyti. Priemonė įgyvendinama du kartus per metus visais Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo metais.

Kiekvienas asmuo, mechaninėmis priemonėmis naikinantis Sosnovskio barščius, privalo būti informuotas apie šių augalų keliamą grėsmę sveikatai, supažindintas su apsisaugojimo nuo neigiamo poveikio būdais ir visus darbus vykdyti naudodamas visas būtinas apsisaugojimo priemones (specialius drabužius, avalynę, pirštines, respiratorius, akinius). Darbuotojai turi vengti liesti Sosnovskio barščius, glaustis prie jų neapsaugotomis kūno dalimis. Baigus darbą, reikia saugotis, kad plika oda neprisiliestų prie augalų sultimis užterštų drabužių, avalynės, įrankių.

Priemonė įgyvendinama 2026–2029 m. Įgyvendinus Veiksmų plane numatytas priemones, tvarkytos teritorijos turi būti stebimos pasibaigus projekto laikotarpiui kasmet bent 5 metus – nuo 2030 m. iki 2034 m. Stebėjimus reikėtų vykdyti birželio mėnesį. Kai kuriais metais, priklausomai nuo meteorologinių sąlygų, augalai gali sparčiau augti ir subręsti antroje vasaros pusėje. Todėl specialistas, įgyvendinantis priemonę Nr. 4 (Taikytų priemonių efektyvumo ir poveikio Sosnovskio barščio populiacijoms vertinimas augavietėse), gali rekomenduoti priemonę per vieną vegetacijos sezoną įgyvendinti tris kartus.

#### **4. Taikytų priemonių efektyvumo ir poveikio Sosnovskio barščio populiacijoms vertinimas augavietėse.**

Visose teritorijoje esančiose Sosnovskio barščio augavietėse, kuriose įgyvendinamos Veiksmų plano priemonės, turi būti stebima ir vertinama Sosnovskio barščio populiacijos būklė ir jos pokyčiai, gamtinių buveinių būklė, taikytų naikinimo priemonių efektyvumas. Įgyvendinus Sosnovskio barščio gausos reguliavimo Veiksmų plane numatytas cheminio naikinimo priemones, ekspertas augaviečių būklę turi vertinti praėjus 14–28 dienoms, o įgyvendinus kitas priemones – ne vėliau kaip per 20 darbo dienų po priemonės įgyvendinimo pabaigos. Sosnovskio barščio populiacijos reguliavimo poveikį gamtinių buveinių atsikūrimui turi vertinti kvalifikuotas samdytas ekspertas (botanikas arba ekologas). Atlikęs kiekvieno Veiksmų plano priemonės įgyvendinimo vertinimą, ekspertas parengia aktą, kuriame nurodo kiekvienos Sosnovskio barščių augavietės naikinimo kokybę ar pastebėtus trūkumus. Tvarkymo metų pabaigoje ekspertas parengia metinę ataskaitą su išsamia buveinės būklės pokyčių analize ir rekomendacijomis, kaip toliau naikinti ir kontroliuoti kiekvienos augavietės Sosnovskio barščio populiaciją, teikia rekomendacijas dėl Veiksmų plano koregavimo.

Įgyvendinus Veiksmų plane numatytas priemones, dar ne mažiau kaip 5 metus teritorijoje esančios Sosnovskio barščio augavietės turi būti stebimos ir pagal poreikį taikomos Veiksmų plane numatytos naikinimo priemonės, kurios turi užtikrinti, kad iš dirvožemyje esančių sėklų dygstantys augalai būti visiškai sunaikinti, nepasiektų generatyvinės brandos fazės, nesubrandintų sėklų ir jų neišplatintų, iš kurių vėl galėtų atsikurti invazinės rūšies populiacija. Šiuo etapu eksperto paslaugos nebūtinos, vertinimą gali vykdyti savivaldybės specialistai.

**IV SKYRIUS**  
**VEIKSMŲ PLANO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO LAIKOTARPIAI IR REIKALINGOS LĖŠOS**

Veiksmų planui įgyvendinti reikalingų lėšų poreikis ir šaltiniai kiekvienais metais ir per visą Veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpį pateikti 4 lentelėje.

**4 lentelė. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimui reikalingų lėšų poreikis pagal metus**

Priemonė	Įgyvendinimo metai (Eurais)				Suma (Eurais)
	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.	I–IV metai
1. Naikinti ir kontroliuoti Sosnovskio barščio populiaciją Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje	11866,97	10284,69	9097,14	3362,29	<b>34611,09</b>

Veiksmų plane numatytų Sosnovskio barščių naikinimo priemonių įgyvendinimo laikotarpiai pateikti 4 lentelėje.

**5 lentelė. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo laikotarpis**

<b>Paslaugos, darbai</b>	<b>2026 m.</b>	<b>2027 m.</b>	<b>2028 m.</b>	<b>2029 m.</b>
1. Naikinti ir kontroliuoti Sosnovskio barščio populiaciją cheminėmis priemonėmis	kovo–gegužės mėn.	kovo–gegužės mėn.	kovo–gegužės mėn.	kovo–gegužės mėn.
2. Sosnovskio barščių naikinimas nupjaunant nuo herbicidų nežuvusius augalus su žiedynais	birželio ir rugpjūčio mėn.	birželio ir rugpjūčio mėn.	birželio ir rugpjūčio mėn.	birželio ir rugpjūčio mėn.
3. Sosnovskio barščių naikinimas iškasant pavieniui augančius ar po cheminio naikinimo likusius pavienius individus	gegužės ir liepos–rugpjūčio mėn.	gegužės ir liepos–rugpjūčio mėn.	gegužės ir liepos–rugpjūčio mėn.	gegužės ir liepos–rugpjūčio mėn.
4. Taikytų priemonių efektyvumo ir poveikio Sosnovskio barščio populiacijoms vertinimas augavietėse.	balandžio–rugpjūčio mėn.	balandžio–rugpjūčio mėn.	balandžio–rugpjūčio mėn.	balandžio–rugpjūčio mėn.

**Veiksmų plano priemonių lokalizacija**

Teritorijoje Sosnovskio barščiai bus naikinami 14 augaviečių, kurių bendras plotas yra 10,15 hektarų. Naikintinos augavietės yra valstybinėje ir privačioje žemėje.

Teritorija, kurioje bus įgyvendinamas Veiksmų planas priskirta Širvintų rajono savivaldybės administracijai. Išsamesnė informacija apie Sosnovskio barščio augaviečių lokalizaciją pateikta šio plano 1–2 lentelėse, kiekvienoje augavietėje įgyvendinamos priemonės nurodytos 6 lentelėje, o reikalingų išlaidų apskaičiavimas – 1 priede (priedo 1–2 lentelės).

**6 lentelė. Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje Sosnovskio barščio augavietėse 2023–2026 m. įgyvendinamų naikinimo priemonių sąrašas**

Augavietės kodas	Augavietės vieta	Plotas (ha)	Augavietės koordinatės LKS-94	Sklypo unikalus numeris	Tvarkymo priemonės
1	Bagaslaviškis, Kaštonų g. 6	0,38	X 6104173; Y 549208	890300040151	3, 4
2	Bagaslaviškis, Liepų g. 11	0,24	X 6104319; Y 549351	Nesuformuotas (patikėtinis Savivaldybė)	3, 4
3	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,18	X 6098799; Y 541913	Nesuformuotas (patikėtinis NŽT)	1, 2,4
4	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,18	X 6098399; Y 541771	Nesuformuotas (patikėtinis)	1, 2,4
5	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,15	X 6098208; Y 541704	Nesuformuotas (patikėtinis NŽT)	1, 2,4
6	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	1,47	X 6098231; Y 541554	893500040057 893500040061 893500040069 893500040006	1, 2,4
7	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,10	X 6098027; Y 541636	Nesuformuotas (patikėtinis NŽT)	1, 2,4
8	Jauniūnų sen., Medžiukai, Klonėnų g.,	0,82	X 6085572; Y 567708	890500020019 (1/2 patikėtinis NŽT) Nesuformuotas (patikėtinis NŽT)	1, 2,4
9	Musninkai, šalia senųjų žydų kapinių	1,00	X 6089797; Y 554220	Nesuformuotas (patikėtinis Savivaldybė)	1, 2,4
10	Musninkai, Musės pakrantės	0,45	X 6089678; Y 554139	440052253553 440052112631 440016676012	3, 4
11	Musninkai, Musės pakrantės ties Rusokais	1,30	X 6089690; Y 553929	440003203421 440018523432 440007876137	3, 4
12	Musninkai, Musės pakrantės ties Barbaros g.	1,26	X 6089881; Y 553474	440030836938 440030837657 440001855058 440003125788 440003125779	3, 4
13	Musninkai, Musės pakrantės ties Čiobiškio g.	1,15	X 6089720; Y 552998	894200010003 440007318665	3, 4
14	Musninkai, Musės pakrantės ties Virvyčiais	1,47	X 6089632; Y 552879	440057255897 440021974914 440007994330 897200020035	3, 4
	<b>Iš viso</b>	<b>10,15</b>			

## V SKYRIUS

### VEIKSMŲ PLANO TIKSLINIMAS IR STEBĖSENA

Veiksmų planas jo įgyvendinimo laikotarpiu gali būti tikslinamas atsižvelgus į objektyvias aplinkybes – priemonių efektyvumą, aplinkos sąlygas, gamtinius pokyčius, žemės naudotojų reikalavimus, finansines galimybes ir kitas, nenumatytai atsiradusias aplinkybes.

Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo metu, įvertinus priemonių veiksmingumą, galima veiksmų planą koreguoti pagal eksperto (botaniko, ekologo arba augalų apsaugos specialisto) išvadas ir rekomendacijas (keisti naikinimo būdą, priemonių taikymo terminus, dažnumą ir kt.). Stebėseną vykdyti Užsakovas samdyto ekspertą (botaniką, ekologą arba augalų apsaugos specialistą), kuris vertins veiksmų plano ir naudojamų priemonių efektyvumą. Pagal jo pateiktas rekomendacijas Užsakovas gali inicijuoti Veiksmų plano priemonių keitimą ir (arba) tikslinimą.

Veiksmų plano priemonių efektyvumas bus vertinamas baigus taikyti kiekvieną numatytą Sosnovskio barščio naikimo priemonę. Vertinimas turi būti vykdomas kasmet 2026–2029 m. Priežiūros laikotarpiu – 2030–2034 m. – vertinimą gali atlikti savivaldybės specialistas arba samdytas ekspertas.

Vertinimas turi būti atliktas ir vertinimo aktas Užsakovui turi būti pateiktas ne vėliau kaip per vieną kalendorinį mėnesį nuo konkrečios priemonės įgyvendinimo pabaigos. Svarbiausias tikslas – neleisti Sosnovskio barščiams subrandinti ir išbarstyti sėklų, kurios taptų naujos invazijos pradžia.

---

## VEIKSMŲ PLANO PRIEDAI

### Sosnovskio barščio gausos reguliavimo Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje, valstybinėje žemėje 2026–2029 m.

**A Priedas.** Lėšų poreikis veiksmų plano priemonėms įgyvendinti

#### LĖŠŲ POREIKIO VEIKSMŲ PLANO PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI

Nustatyti Sosnovskio barščių naikinimo įkainiai (vienam hektarui) apima visas išlaidas, kurias gali patirti Vykdytojas, įgyvendinamas priemonės, neatsižvelgus į taikomų priemonių rūšį. Įkainiai pateikti pagal Aplinkos valdymo agentūros rekomendacijas.

**1 lentelė. Išlaidų apskaičiavimas veiksmų plane numatytoms augavietėms**

Planuojamos išlaidos	Paslaugos įkainis (Eurais/ha)	Augaviečių plotas (ha)	Suma (Eurais su PVM)
Pirmųjų metų (2026 m.) išlaidos	1169,16	10,15	11866,97
Antrųjų metų (2027 m.) išlaidos	1013,27	10,15	10284,69
Trečiųjų metų (2028 m.) išlaidos	896,36	10,15	9097,14
Ketvirtųjų metų (2029 m.) išlaidos	331,26	10,15	3362,29
Iš viso (I–IV metų išlaidos):	<b>3410,05</b>		<b>34611,09</b>

**2 lentelė. Išlaidų (eurais) apskaičiavimas kiekvienai veiksmų plane numatyta Sosnovskio barščių augavietei**

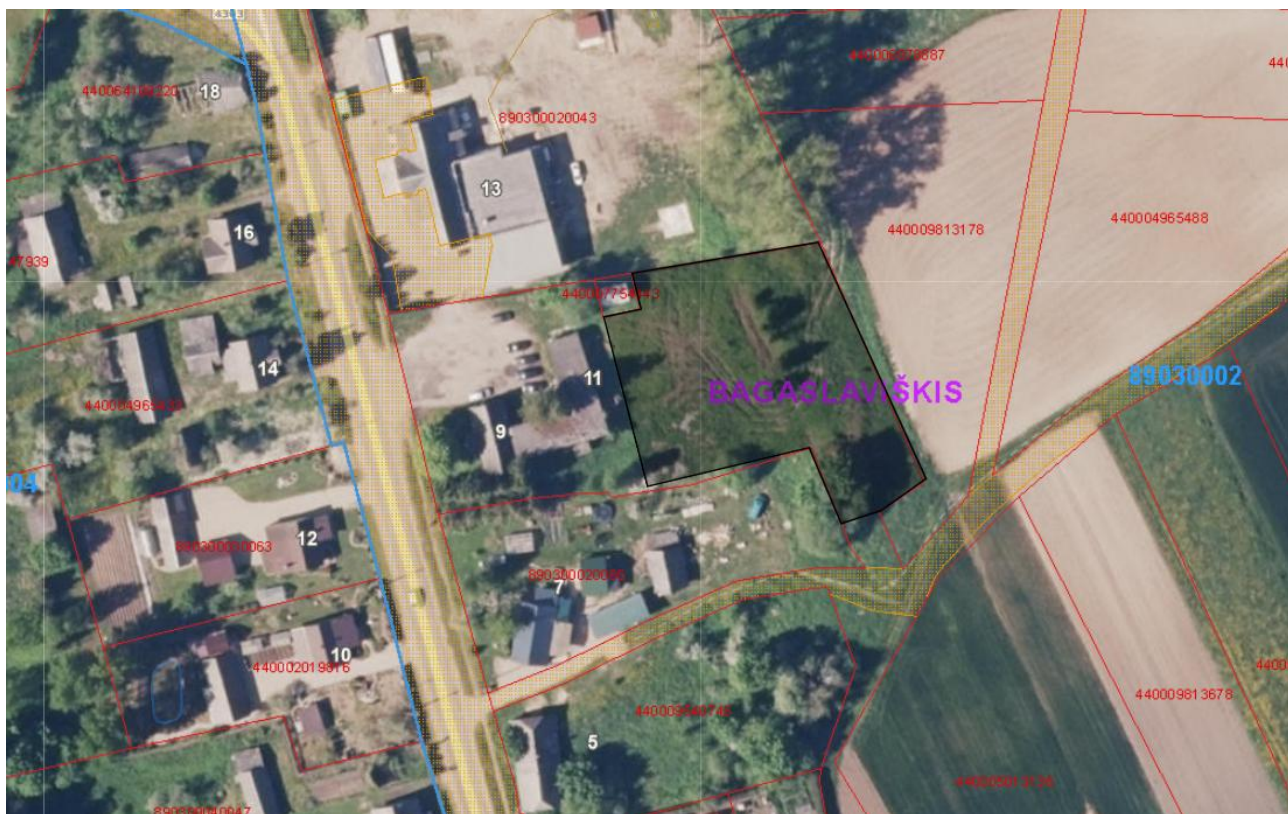
Ploto Nr.	Kodas	Plotas (ha)	2026	2027	2028	2029	Iš viso
1	Bagaslaviškis, Kaštonų g. 6	0,38	444,28	385,04	340,58	125,88	1295,78
2	Bagaslaviškis, Liepų g. 11	0,24	280,60	243,18	215,10	79,50	818,39
3	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,18	210,45	182,39	161,33	59,63	613,79
4	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,18	210,45	182,39	161,33	59,63	613,79
5	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,15	175,37	151,99	134,44	49,69	511,49
6	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	1,47	1718,67	1489,51	1317,52	486,95	5012,64
7	Gelvonų sen., Garliaučiznos k.	0,10	116,92	101,33	89,63	33,13	341,00
8	Jauniūnų sen., Medžiukai, Klonėnų g.,	0,82	958,71	830,88	734,94	271,63	2796,17
9	Musninkai, šalia senųjų žydų kapinių	1,00	1169,16	1013,27	896,27	331,26	3409,96
10	Musninkai, Musės pakrantės ties Kaukiškiu	0,45	526,12	455,97	403,32	149,07	1534,48
11	Musninkai, Musės pakrantės ties Rusokais	1,30	1519,91	1317,25	1165,15	430,64	4432,95

Ploto Nr.	Kodas	Plotas (ha)	2026	2027	2028	2029	Iš viso
12	Musninkai, Musės pakrantės ties Barboros g.	1,26	1473,14	1276,72	1129,30	417,39	4296,55
13	Musninkai, Musės pakrantės ties Čiobiškio g.	1,15	1344,53	1165,26	1030,71	380,95	3921,45
14	Musninkai, Musės pakrantės ties Virvyčiais	1,47	1718,67	1489,51	1317,52	486,95	5012,64
	Iš viso	10,15	11866,97	10284,69	9097,14	3362,29	<b>34611,09</b>

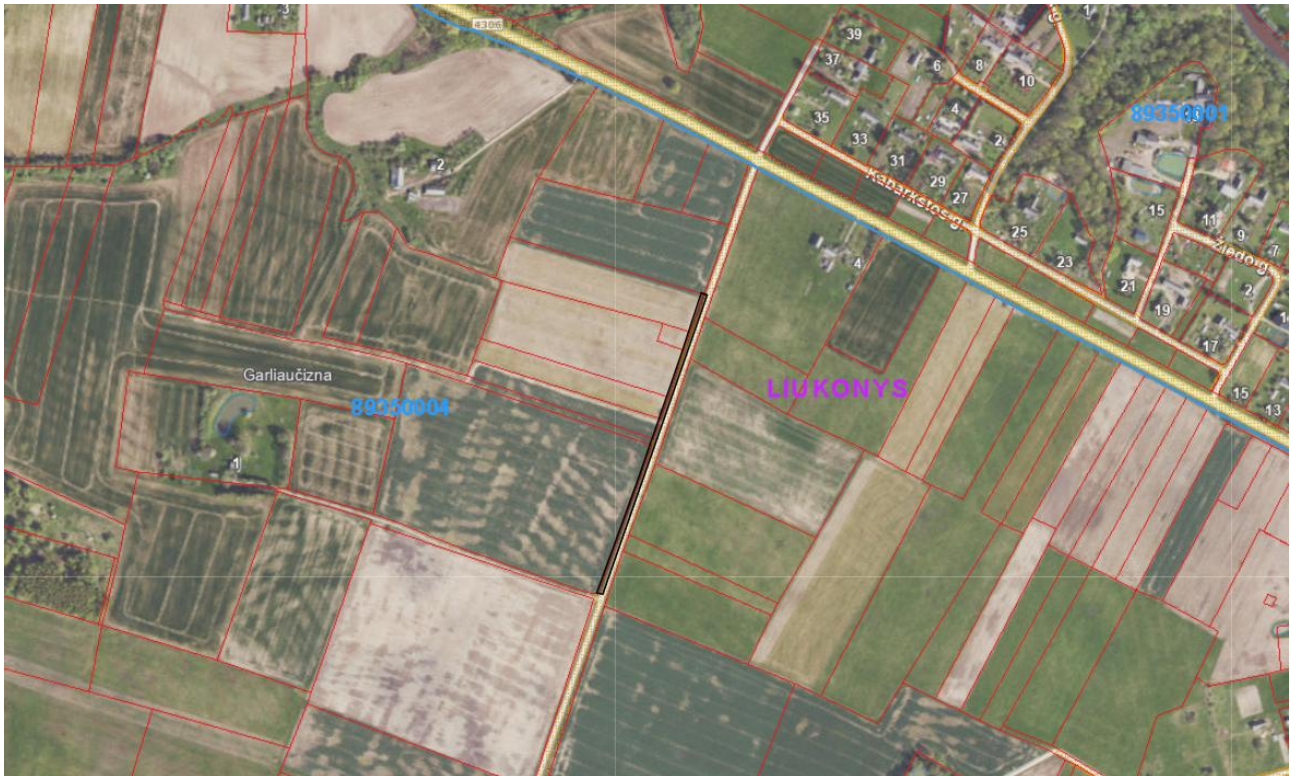
## B priedas. Veiksmų plano priemonių lokalizacija



1 pav. Tvarkymo plotas Nr. 1. Bagaslaviškis, Kaštonų g. (Mastelis 1 : 2 000).



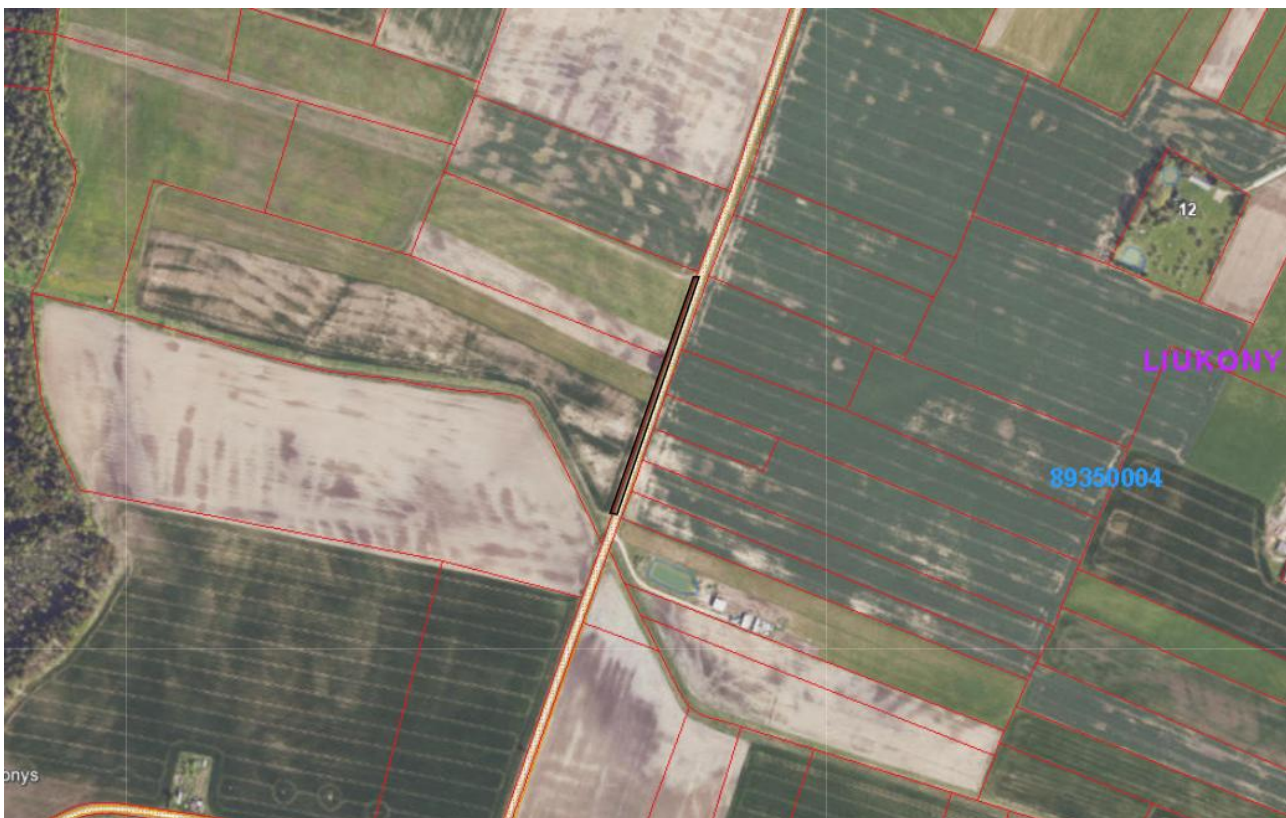
2 pav. Tvarkymo plotas Nr. 2. Bagaslaviškis, Liepų g. (Mastelis 1 : 1 000).



3 pav. Tvarkymo plotas Nr. 3. Garliaučiznos k., Gelvonų sen. (Mastelis 1 : 5 000).



4 pav. Tvarkymo plotas Nr. 4. Garliaučiznos k., Gelvonų sen. (Mastelis 1 : 5 000).



5 pav. Tvarkymo plotas Nr. 5. Garliaučiznos k., Gelvonų sen. (Mastelis 1 : 5 000).



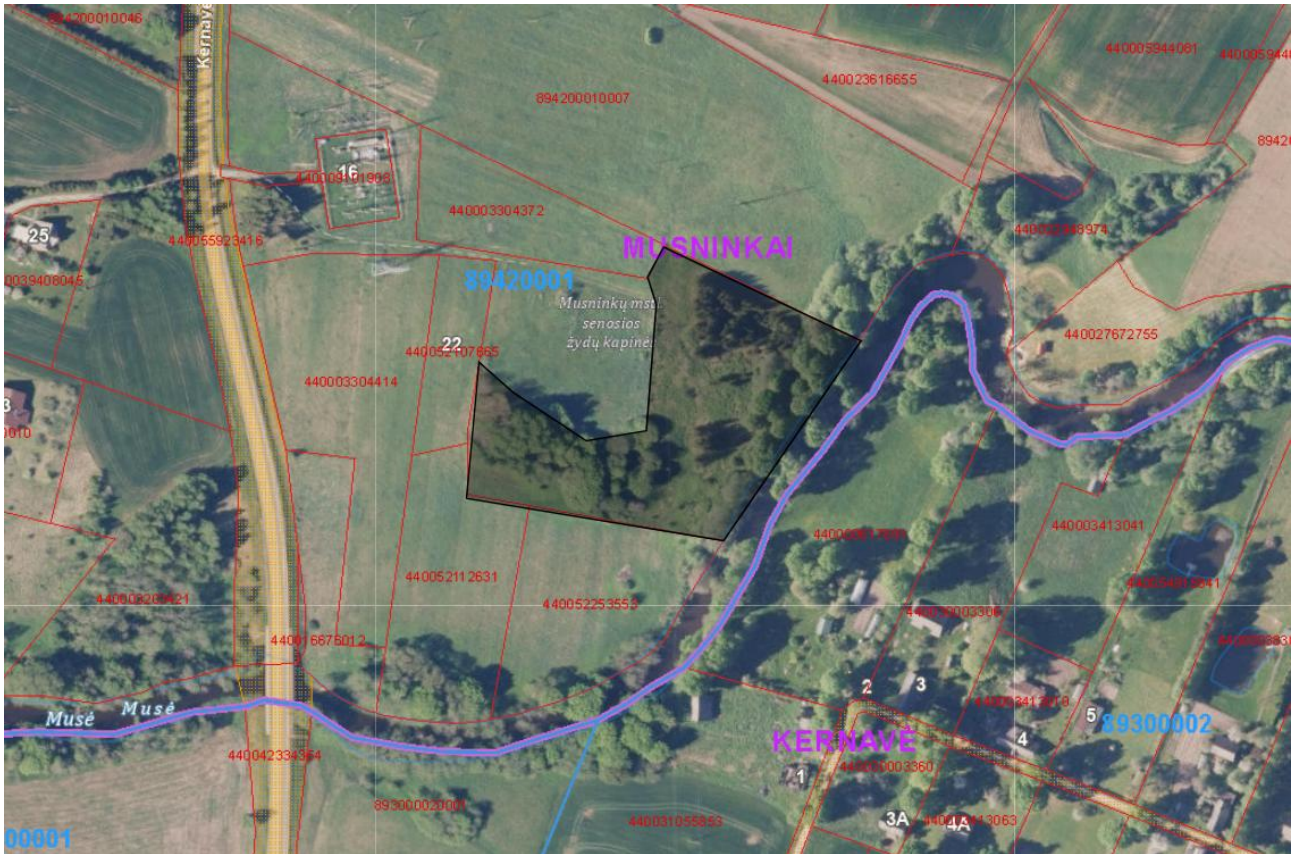
6 pav. Tvarkymo plotas Nr. 6. Garliaučiznos k., Gelvonų sen. (Mastelis 1 : 5 000).



7 pav. Tvarkymo plotas Nr. 7. Garliaučiznos k., Gelvonų sen. (Mastelis 1 : 5 000).



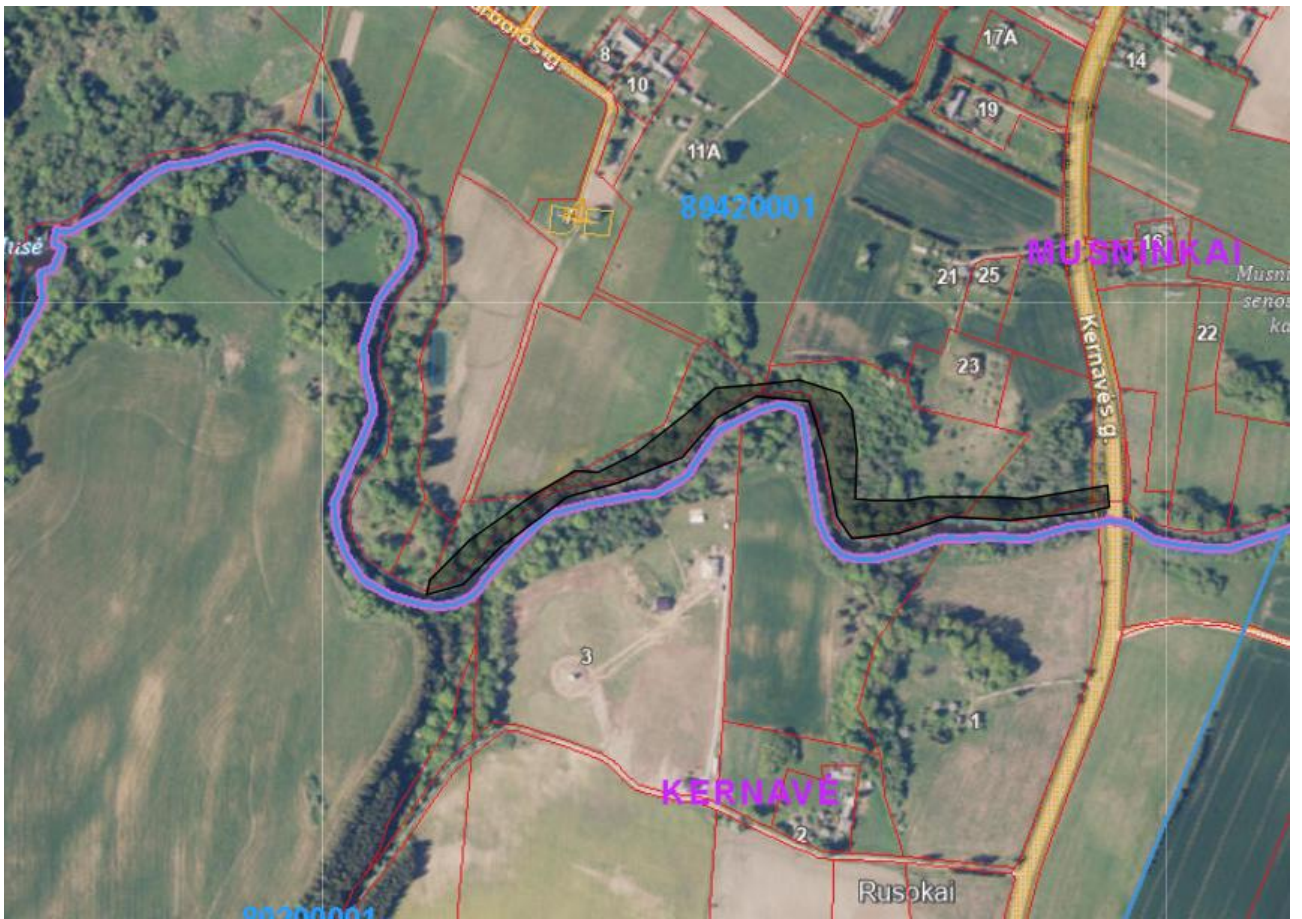
8 pav. Tvarkymo plotas Nr. 8. Medžiukų k., Klonėnų g., Jauniūnų sen. (Mastelis 1 : 5 000).



9 pav. Tvarkymo plotas Nr. 9. Musninkai, prie senųjų žydų kapinių (Mastelis 1 : 2 000).



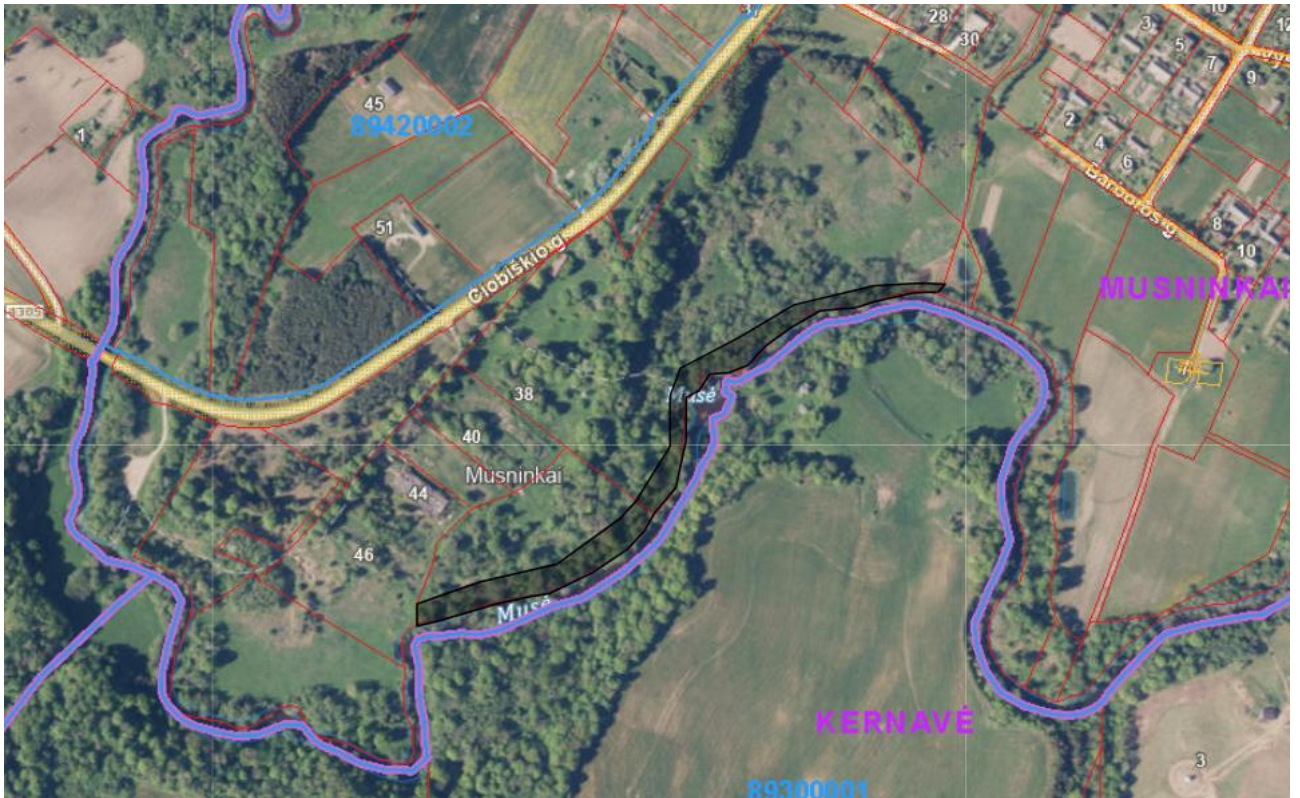
10 pav. Tvarkymo plotas Nr. 10. Musninkai, Musės pakrantė ties Kaukiškiu (Mastelis 1 : 5 000).



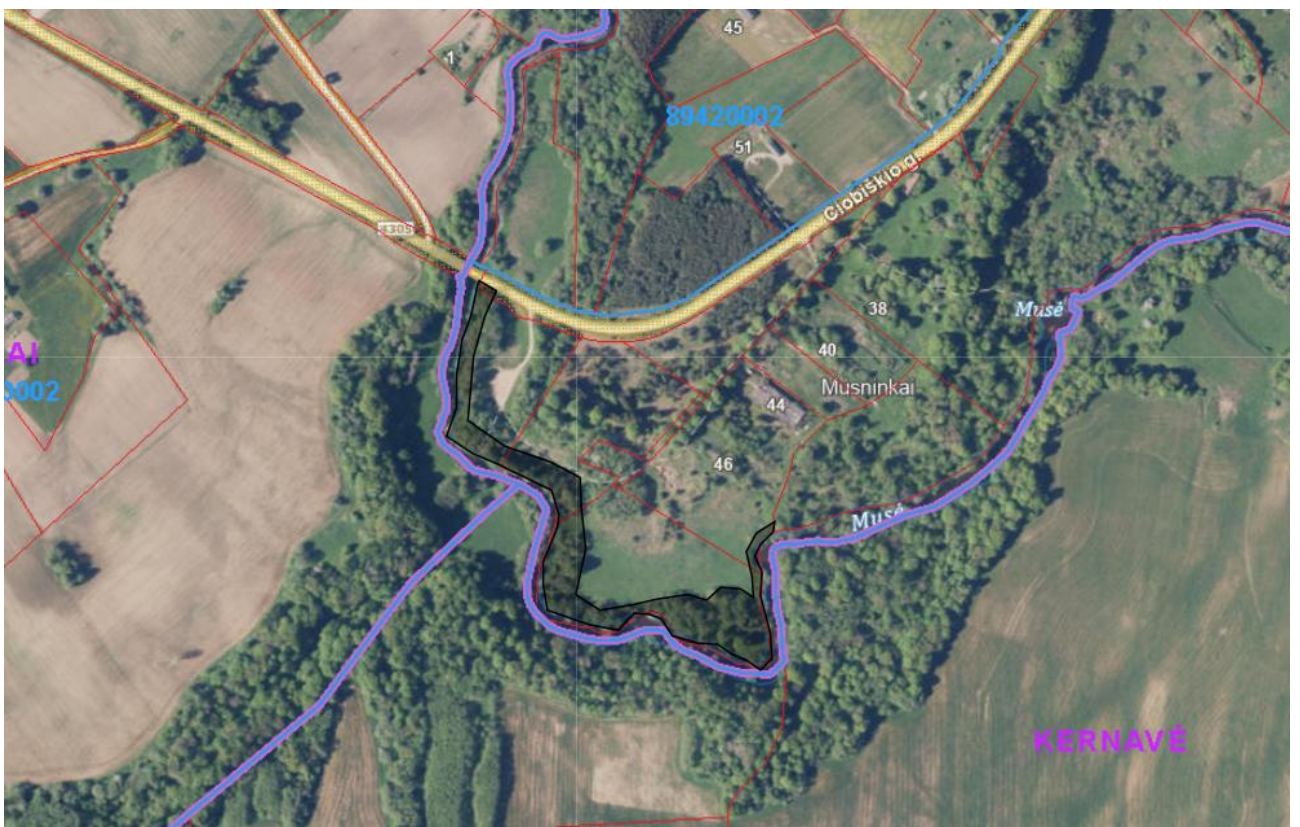
11 pav. Tvarkymo plotas Nr. 11. Musninkai, Musės pakrantė ties Rusokais (Mastelis 1 : 5 000).



12 pav. Tvarkymo plotas Nr. 12. Musninkai, Musės pakrantė ties Barboros g. (Mastelis 1 : 5 000).



13 pav. Tvarkymo plotas Nr. 13. Musninkai, Musės pakrantė ties Čiobiškio g. (Mastelis 1 : 5 000).



14 pav. Tvarkymo plotas Nr. 14. Musninkai, Musės pakrantė ties Virvyčiais (Mastelis 1 : 5 000).